

พฤติกรรมทางการเงินที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในเงินสกุลดิจิทัลของประชาชน
ในจังหวัดอุบลราชธานี

วรารุช สมศรี

มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์วิจัยเพื่อวิเคราะห์อิทธิพลขององค์ประกอบพฤติกรรมทางการเงินที่มีผลพยากรณ์ต่อการตัดสินใจลงทุน โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในจังหวัดอุบลราชธานีจำนวน 369 คน และนำกลับมาวิเคราะห์ผลด้วยสถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise ผลวิจัยพบว่า องค์ประกอบพฤติกรรมทางการเงินมีอิทธิพลพยากรณ์ต่อการตัดสินใจลงทุนร่วมกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ R^2 .64 ความคลาดเคลื่อนสะสมร้อยละ 48 และสามารถอธิบายความแปรปรวนร่วมกันได้ที่ค่า F 220.26 (Sig. 000) โดยองค์ประกอบของพฤติกรรมทางการเงิน ได้แก่ ด้านอารมณ์ มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 47 ด้านอคติภาพลงตร้อยละ 24 และอคติความเชื่อมั่นเกินไปร้อยละ 19 ต่อการตัดสินใจลงทุนตามลำดับ

คำสำคัญ พฤติกรรมทางการเงิน และการตัดสินใจลงทุน

The Influences of Financial Behavior on Digital Currency Investment Decision of the People in Ubon Ratchathani Province

Warawut Somsri

The Eastern University of Management and Technology

Abstract

The objective of this research is to analyze the influences of the elements of financial behavior in predicting investment decision. The researcher used a questionnaire for collection of 369 respondents of the people in Ubon Ratchathani province. Stepwise multi-regression analysis was use to analyze the data. The research results show that the elements of financial behavior influenced and predicted significantly on investment decision at $R = .64$, error $.48$, $F = 220.23$ (Sig. 000). The elements of financial behavior such as emotion, illusions of control bias and overconfidence bias predicted simultaneously and significantly to investment decision at $R^2 = .47, .24, .19$, respectively.

Keywords: Financial Behavior and Investment Decision

1) บทนำ

นักลงทุนส่วนมากมีความเข้าใจพื้นฐานของข้อมูลทางการเงินและบัญชีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์เพื่อเป็นทางเลือกในการตัดสินใจลงทุน (Investment Decision) อย่างไรก็ตามข้อมูลของบริษัทที่น่าเสนออาจไม่เพียงพอ ที่ไม่สามารถนำพานักลงทุนตัดสินใจได้ ดังนั้น ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักลงทุน เช่น ผลกำไรในการลงทุน (Investment Profits) ความคงที่ (Stability) สถานที่ (Location) กฎหมาย (Law) ข้อมูลการบัญชี (Accounting) กระแสหมุนเวียน รวมทั้งกลุ่มเพื่อน ครอบครัวมีผลต่อการตัดสินใจลงทุน (Helm & Sabrina, 2007)

และเรื่องนี้ Singh (2012) ได้อธิบายว่า พฤติกรรมทางการเงินสมัยใหม่ (Modern Behavior Financial) เป็นเรื่องของอิทธิพลทางการเงินเพื่อใช้กลยุทธ์ควบคุมพฤติกรรมตลาด (Market Behavior) ในบริบททางการเงินที่แตกต่างจากทฤษฎีทางการเงินแบบดั้งเดิมที่เป็น พฤติกรรมที่มีเหตุผล (Rational Behavior) และการเพิ่มผลกำไร พฤติกรรมทางการเงินจึงเป็นผลที่มีต่อการตัดสินใจลงทุน (Investment Decision) ของบุคคล เช่น การเชื่อมั่นเกินไป (Overconfidence) ความกลัว (Fear) การเรียนรู้ (Cognitive) และอารมณ์ (Function) จึงสรุปได้ว่า พฤติกรรมทางการเงิน (Behavior Financial) เป็นการอธิบายของบุคคลของนักลงทุน ในแนวคิดของจิตวิทยา (Psychology) สังคมวิทยา (Sociology) และ การเงิน (Financial) โดยกระบวนการของอารมณ์

(Emotional Process) เข้าร่วมในการมีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจ ส่วนการตัดสินใจลงทุน (Investment Decision) ของนักลงทุนมีความสัมพันธ์กับผลการลงทุน (Investment Performance) และมีสาเหตุจากพฤติกรรมของนักลงทุน (Investor's Behavior) ซึ่งแสดงออกด้วยความมีเหตุผล (Rational) ตามความคิดตนเองในการเลือกลงทุนโดยใช้ข้อมูลซึ่งเป็นวิธีการทางการเงินแบบดั้งเดิม (Traditional Finance) (Syarkani & Alghifari, 2022) โดยที่การศึกษาพฤติกรรมทางการเงิน (Behavior Finance) ที่เน้นพฤติกรรม อารมณ์ (Emotion) และปัจจัยเชิงจิตวิทยา (Psychological Factor) ที่มีผลต่อการตัดสินใจ ยอมรับความเสี่ยงในการลงทุน แผนการใช้ข้อมูลตลาด (Market Information) แนวโน้ม (Trend) หรือการเคลื่อนไหวของหุ้น (Stock Movement) ทั้งนี้ นักลงทุนชอบความเสี่ยงและเลือกที่จะลงทุนในความเสี่ยงสูง (High-Risk Investor) ดังนั้นการตัดสินใจที่ไม่มีเหตุผล (Irrational Decision Making) สามารถมีอิทธิพลโดยการอคติ (Bias) ที่นักลงทุนได้รับในพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น ความเชื่อมั่นเกินไป (Overconfident) หรืออคติในภาพลวงการควบคุม (Illusion of Control Bias) (Sabir et al., 2019)

ดังนั้นการศึกษาด้านอิทธิพลของพฤติกรรมทางการเงินของกลุ่มนักลงทุนทั้งมือใหม่และมืออาชีพที่มีต่อการตัดสินใจลงทุนช่วยให้ได้มุมมองต่อแบบแผนของการนำไปใช้พัฒนาการลงทุนได้อย่างสร้างสรรค์ โดยเฉพาะสำหรับคนหนุ่มสาวที่อาศัยอยู่ในจังหวัดอุบลราชธานี

ซึ่งเรื่องนี้ Jahanzed (2012) อธิบายพฤติกรรมทางการเงิน (Behavioral Finance) เป็นรากเหง้าของจิตวิทยาเพื่อใช้ศึกษาพฤติกรรมของบุคคลโดยใช้การค้นหาด่วนตนเอง (Heuristic) การค้นหาด่วนตนเองถูกแบ่งออกดังนี้ การเป็นตัวแทน (Representative) เป็นวิธีที่บุคคลวัดความเป็นไปได้ของเหตุของเหตุการณ์ (Causality of Events) โดยใช้ประสบการณ์ที่ผ่านมา การยึดมั่น (Anchoring) บุคคลใช้สมมุติฐานเบื้องต้นที่มีการเกิดโดยปกติแต่ไม่ชัดเจน และ ความเชื่อมั่นเกินไป (Overconfidence) เป็นอคติ (Bias) เมื่อการตัดสินใจของบุคคลขึ้นอยู่กับความเชื่อของตนเองที่คิดว่าการตัดสินใจหรือทางเลือกถูกต้องเสมอ แต่ในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนหรือวิกฤติเป็นความจริงที่ปรากฏ ทางเลือกดังกล่าวอาจไม่รัดกุม ขณะเดียวกันที่ Kother et al (2018) อธิบายว่าอารมณ์ (Emotion) เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เพิ่มความเชื่อมั่นเกินไป (Overconfidence) ทำให้เกิดภาพลวงการควบคุม (Illusion Control) อีกทั้งอารมณ์ทำให้เกิดการตัดสินใจที่เสี่ยง (Risky Decision) หรือเงื่อนไขการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk-Avoidance) โดยเฉพาะความเชื่อมั่นเกินไป (Overconfidence) และ Zahera & Bansal (2018) ให้คำนิยามของความเชื่อมั่นเกินไป (Overconfidence) ว่าเป็นความเชื่อมากเกินไปในความรู้ (Knowledge) และทักษะ (Skill) ในการจัดการลงทุน ซึ่งมีลักษณะดังนี้ การประเมินมากเกินไป (Overestimating) การพยากรณ์ไกลเกินไป (Over Predictions) ของความสามารถของบุคคล การแสดงความแน่ใจเกินไป (over replacement) กำหนดผิดพลาด (Mis-Speciation) ในผลลัพธ์เปรียบเทียบกับผู้อื่นชัดเจนเกินไป (Over Comparing) มีความชอบและเชื่ออย่างมากต่อการกระทำของคนอื่น ๆ ส่วน Pompian (2012) อธิบายอคติความมั่นใจเกินไป (Overconfidence Bias) หมายถึง ความมั่นใจที่มากเกินไป (Excessive Confidence)

ที่ไม่จำเป็นต้องเป็นจริงเพราะเกิดขึ้นจากการหยั่งรู้ (Intuition) การตัดสินใจ (Judgment) และความสามารถเรียนรู้ (Cognitive Usability) ของบุคคล ซึ่งเป็นการแสดงออกของนักลงทุนในความรู้ที่เกินจริงบนพื้นฐานของประสบการณ์เชิงบวก อคติความเชื่อมั่นเกิดจากความเชื่อ (Beliefs) จากข้อมูลที่ได้รับและนักลงทุนเชื่อว่าข้อมูลนั้นได้รับการวิเคราะห์อย่างถูกต้อง อย่างไรก็ตาม Keswani & Wadhwa (2019) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า ภาพลวง (Illusion) ของความรู้และความสามารถอาจเกิดขึ้นจากการขาดประสบการณ์และความสามารถที่จำกัดในการแสดงข้อมูลซึ่งทำให้เกิดอคติความเชื่อมั่นเกินไปได้นอกจากนี้ ความเชื่อของนักลงทุนที่เชื่อว่าตนเองมีความรู้มากกว่าผู้อื่น (Belief knowledgeable than others) ไม่สนใจ (Ignorance) เฉยเมย (Pasinetti) และขาดความเข้าใจในผลประกอบการของบริษัทที่จะลงทุน อาจทำให้เกิดการประเมินต่ำและเสี่ยงในการลงทุน

นอกจากนั้นแล้ว Juliusson et al (2005) อธิบายว่าประสบการณ์ในชีวิตในอดีตหรือความคาดหวังในอนาคตเป็นพื้นฐานของการเกิดการตัดสินใจ (Decision) โดยปกติแล้วมนุษย์เป็นคนมีเหตุผล (Rational) อคติในการตัดสินใจ (Decision-Making) จึงต้องเป็นปัจจุบัน รวมถึง Doshead et al (2018) สรุปการตัดสินใจของนักลงทุน (Investor's Decision-Making) ว่าเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน (Complex Process) ที่เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ โดยมีกระบวนการตัดสินใจที่เป็นขั้นต้น เช่น 1) การตัดสินใจด้วยเหตุผล (Rational) 2) การตัดสินใจด้วยสัญชาตญาณ (Intuition) และการตัดสินใจแบบพึ่งพา (Dependent) ตลอดจน Wiltbank et al (2009) การแบ่งรูปแบบของการตัดสินใจ (Decision Making Styles) ออกเป็น 2 รูปแบบได้แก่ การพยากรณ์ (Predictive) หมายถึงการตัดสินใจลงทุน (Investment Decision) บนพื้นฐานของความเป็นไปได้ในการพยากรณ์ผลลัพธ์ในอนาคต (Future Outcomes) เช่น การใช้ตัวอย่างจากการสำรวจทางการตลาด รายงานจากผู้เชี่ยวชาญ การกำหนด (การเงิน) โดยการเปรียบเทียบกับผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในการลงทุน และวิถีควบคุม (Control Oriented) เป็นการตัดสินใจลงทุนที่สามารถควบคุมและมีอิทธิพลต่อเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในช่วงการลงทุน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้ (Knowledge) ประสบการณ์ (Experience) และความสามารถ (Ability) ของนักลงทุนในการจัดการแนวทางการลงทุนแต่ละวัน

เพราะฉะนั้นการศึกษาถึงอิทธิพลของพฤติกรรมทางการเงินของแต่ละคนย่อมช่วยให้ได้ความรู้ที่สำหรับการตัดสินใจลงทุนสำหรับนักลงทุนมือใหม่และมีอาชีพ

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดวิจัย

2) วัตถุประสงค์วิจัย

เพื่อวิเคราะห์หัตถิพลขององค์ประกอบพฤติกรรมทางการเงินที่มีผลพยากรณ์ต่อการตัดสินใจลงทุน

3) วิธีดำเนินการวิจัย

3.1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1) ประชากร (Population) หมายถึงประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี และมีการลงทุนทางการเงิน โดยเฉพาะลงทุนเงิน Crypto ทั้งที่เคยลงทุนมาก่อนแล้วและกำลังจะลงทุน หากแต่ไม่ทราบจำนวนที่แน่นอนเนื่องจากการลงทุนประเภทนี้ขึ้นอยู่กับความสมัครใจและยากจะค้นหาแหล่งข้อมูลที่ชัดเจนได้

3.1.2) ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 5 กับสัดส่วนที่ศึกษาเท่ากับ .40 ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 369 คน (กัญญสิริ จันทรเจริญ, 2554)

3.1.3) วิธีสุ่มตัวอย่าง (Random sampling) ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยเริ่มจากการจับสลากอำเภอตัวอย่างแล้วประกาศรับสมัครผู้ให้ข้อมูลในเขตอำเภอที่จับสลากได้ เพื่อจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำหรับนำไปจับสลากรายชื่อกลุ่มตัวอย่าง แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติผู้ให้ข้อมูลต่อไปนี้

เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีและเคยหรือกำลังลงทุนเงิน Crypto อยู่ก่อนแล้ว

สมัครใจในการให้ข้อมูลโดยปราศจากเงื่อนไข

สามารถให้ข้อมูลผู้วิจัยได้เมื่อร้องขอ

3.2) เครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยพัฒนาแบบสอบถามจากการนำเอาผลที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาร่างข้อคำถาม และนำไปตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามก่อนนำไปใช้งานจริง ตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.2.1) ขั้นตอนการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร แบ่งออกเป็นสองขั้นตอนย่อยประกอบด้วย

3.2.1.1) ขั้นรวบรวมเอกสารทั้งในประเทศและจากต่างประเทศมาจำนวนหนึ่ง หากแต่ต้องมีสาระสำคัญครอบคลุมหัวข้อวิจัย

3.2.1.2) วิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารสำคัญไปพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดวิจัย นิยามเชิงปฏิบัติการ และตัวบ่งชี้

3.2.2) ขั้นตอนการตรวจสอบความตรงเบื้องต้น โดยผู้วิจัยนำเอาผลที่ได้ในขั้นตอนที่ 1.2 ไปขอความเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาและนำกลับมาแก้ไขให้สมบูรณ์มากขึ้น

3.2.3) ขั้นตอนการร่างข้อคำถาม เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยนำตัวบ่งชี้ที่ผ่านความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษามาแล้วไปร่างข้อคำถาม และนำไปขอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาได้ตรวจสอบความตรงกันตามวัตถุประสงค์วิจัย

3.2.4) ขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข และจัดทำเป็นแบบสอบถาม โดยในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยนำเอาข้อคำถามที่ได้รับการพัฒนามาแล้วในขั้นตอนที่ 3 มารวมกันเข้าเป็นแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะต่อไปนี้ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราวัด 5 ระดับตามตัวเลข 1, 2, 3, 4 และ 5 ที่มีความหมายกำกับว่า เห็นด้วยน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุดกับแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามความเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเงินจำนวน 14 ข้อและการตัดสินใจลงทุนจำนวน 8 ข้อ

3.2.5) ขั้นตอนการนำไปทดลองใช้เพื่อทดสอบความตรงและความเชื่อมั่น โดยผู้วิจัยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างนอกเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี และนำกลับมาทดสอบกับเกณฑ์ที่ได้กำหนดขึ้นต่อไปนี้

เกณฑ์ทดสอบความตรง ผู้วิจัยวัดตามค่า KMO ตั้งแต่ .80 ค่า Extraction ตั้งแต่ .50 และค่า Variance มากกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไปเป็นเกณฑ์ตัดสิน (วิระศักดิ์ จินารัตน์, 2564)

เกณฑ์ทดสอบความเชื่อมั่น ผู้วิจัยวัดตามค่า Alpha มากกว่า .80 และความเที่ยงตรงรายข้อตามค่า Corrected item ตั้งแต่ .40 ขึ้นไปเป็นเกณฑ์ประเมิน (ประสพชัย พสุนนท์, 2557)

โดยมีผลทดสอบตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลทดสอบคุณภาพแบบสอบถาม

ตัวแปร	พฤติกรรมทางการเงิน	การตัดสินใจลงทุน
KMO	.80	.91
Extraction	.54-.84	.62-.69
Variance	69.13%	66.95%
Alpha	.89	.92
Corrected item	.41-.79	.72-.77

จากตารางผลทดสอบคุณภาพแบบสอบถามพบว่า

- 1) แบบสอบถามนี้มีค่า KMO ที่ .80 และ .91
- 2) แบบสอบถามนี้มีค่า Extraction ระหว่าง .54-.84 และ .62-.69
- 3) แบบสอบถามนี้มีค่า Variance ร้อยละ 69.13 กับร้อยละ 66.95
- 4) แบบสอบถามนี้มีค่า Alpha ที่ .89 และ .92
- 5) แบบสอบถามนี้มีความเที่ยงตรงรายข้อระหว่าง .41-.79 กับ .72-.77

ดังนั้นสรุปได้ว่า แบบสอบถามนี้มีความตรงและความเชื่อมั่นตามเกณฑ์กำหนด

3.3) การเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลนี้ด้วยตนเองตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.3.1) ประชาสัมพันธ์และประกาศรับสมัครผู้ให้ข้อมูลไปยังอำเภอตัวอย่าง แล้วนำมาจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ให้ข้อมูล

3.3.2) ติดต่อผู้ให้ข้อมูลพร้อมส่งแบบสอบถามไปให้กับแนะนำการตอบคำถามเบื้องต้น และนัดหมายวันเวลาในการนำส่งแบบสอบถามกลับคืน

3.3.3) ติดตามการนำส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัย และแก้ไขปัญหาเมื่อพบว่าแบบสอบถามไม่ได้รับกลับคืน

3.3.4) ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน โดยแยกเอาไว้แต่เฉพาะแบบสอบถามที่มีคำตอบครบทุกข้อสำหรับนำไปวิเคราะห์ผล

3.4) การวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลพยากรณ์ระหว่างตัวแปรเหตุต่อตัวแปรผล ใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise เพื่อคัดเอาตัวแปรเหตุเข้าสมการพยากรณ์

4) สรุปผลวิจัยและอภิปรายผล

ผลวิจัยพบว่า องค์ประกอบพฤติกรรมทางการเงินมีอิทธิพลพยากรณ์ต่อการตัดสินใจลงทุนร่วมกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ R^2 .64 ความคลาดเคลื่อนสะสมร้อยละ 48 และสามารถอธิบายความแปรปรวนร่วมกันได้ที่ค่า F 220.26 (Sig. 000) โดยองค์ประกอบด้านอารมณ์มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 47 ด้านอคติภาพลวงตาร้อยละ 24 และอคติความเชื่อมั่นไปร้อยละ 19 ส่วนผลทดสอบความเป็นพหุตัวแปรเหตุพบว่า ตัวแปรมีความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกันตามค่า Durbin-Watson 2.28 กับมีค่า VIF ไม่เกิน 10 กล่าวคือมีค่าระหว่าง 1.85-2.09 ตามตารางแสดงต่อไปนี้

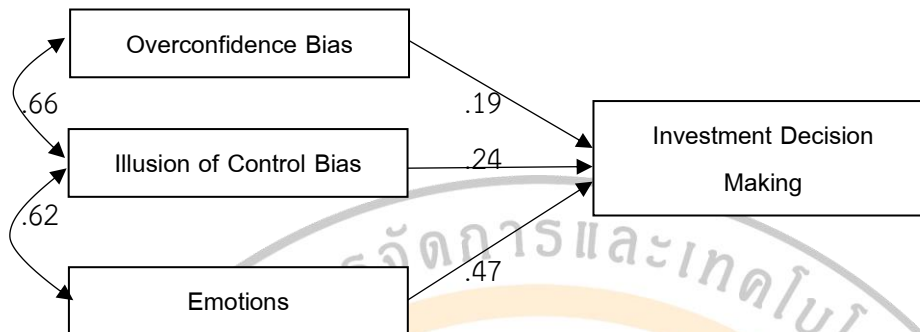
ตารางที่ 2 อิทธิพลองค์ประกอบพฤติกรรมทางการเงินต่อการตัดสินใจลงทุน

Dependent	Beta	t-test	Sig.	Multicollinearity
Constant	-	-1.29	.197	Tolerance .47-.54 VIF 1.85-2.09
Emotions	.47	11.29	.000	
Illusion of Control Bias	.24	5.37	.000	Collinearity .01-.92 Durbin-Watson 2.28
Overconfidence Bias	.19	4.26	.000	

R^2 .64, Std. error .48 F = 220.26 Sig. 000

และเมื่อนำเอาคะแนนมาตรฐานมาสร้างสมการพยากรณ์จะได้รูปของสมการต่อไปนี้

Investment Decision Making = .47 Emotions + .24 Illusion of Control Bias + .19 Overconfidence Bias

ภาพประกอบที่ 4.6 อิทธิพลองค์ประกอบพฤติกรรมทางการเงินต่อการตัดสินใจลงทุน

จากภาพประกอบผลวิจัยพบว่า อารมณ์ของนักลงทุนมีผลต่อการตัดสินใจลงทุนรวมกันกับความมีอคติทั้งต่อภาพลวงตาและความเชื่อมั่นต่อตนเอง

เพราะฉะนั้นจากผลวิจัยที่สรุปได้นี้มีผลชัดเจนว่า การตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนอายุน้อยและอายุมากกับมีรายได้ระหว่าง 1-2 แสนบาทนั้นเกี่ยวกับสภาพของอารมณ์มากกว่าความมีอคติทั้งต่อภาพลวงตาและความเชื่อมั่นต่อตนเองเกินไป โดยเฉพาะ 1) ในการลงทุนซื้อเงินสกุลดิจิทัลข้าพเจ้าตัดสินใจเพราะมีความรู้ดีกว่าผู้อื่น 2) ในการลงทุนซื้อเงินสกุลดิจิทัลมีความสามารถในการวิเคราะห์แนวโน้มผลตอบแทนที่ดี 3) ในการลงทุนซื้อเงินสกุลดิจิทัลเนื่องจากข้าพเจ้ามีข้อมูลที่สามารถวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง 4) ในการลงทุนซื้อเงินสกุลดิจิทัลข้าพเจ้าเชื่อมั่นในผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และ 5) ข้าพเจ้ามีความสามารถในการวางแผนการลงทุนเงินดิจิทัลตามประสบการณ์และความคาดการณ์ของข้าพเจ้า ซึ่งเรื่องนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Wirtz et al. (2020) ได้แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการลงทุน (Investment Behavior) มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อรูปแบบการตัดสินใจของนักลงทุน (Investor) Decision-Making Styles นอกจากนี้ การศึกษาของ Frese et al.(2019) ได้ยืนยันว่า พื้นฐานการจัดการ (Managerial Background) มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการตัดสินใจในด้านการพยากรณ์ (Prophecy) และพื้นฐานของนักลงทุนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมวิธีควบคุม (Control- Oriented Behaviour) และการศึกษาของ Bonnet et al. (2022) ได้สรุปว่า ประสบการณ์ของนักลงทุน (Investor Experience) มีผลเข้าออกต่อกิจกรรมการลงทุน (Investment Activities) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง Nobre et al (2022) ได้สรุปว่าอคติพฤติกรรม (Behavioral Bias) ในด้านการมองโลกในแง่ดี (Optimism) และความเชื่อมั่นเกินไป (Confidence) การหลีกเลี่ยงการเสี่ยง (Loss Avoidance) และการแสดงเข้าข้างตนเอง (Sell-Attribution) มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ

รวมถึงผลการศึกษาวิจัยของ Parmitasari et al (2022) ได้สรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจลงทุน (Investment Decision) ว่า อารมณ์ (Emotion) เป็นปัจจัยหน้าที่ทำให้เกิดภาพลวงการควบคุม (Illusion of Control) คนที่มีปัญหาด้านอารมณ์จะมีผลต่อการได้รับหรือขาดทุนในการตัดสินใจลงทุน ทั้งนี้ภาพลวงการควบคุมมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อความเชื่อมั่นเกินไป (Overconfidence) และความเชื่อมั่นเกินไปมีผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุน (Investment Decision)

นอกจากนี้แล้วอิทธิพลการมีอคติภาพลวงตา เช่น 1) ข้าพเจ้าลงทุนในเงินดิจิทัลโดยไม่สนใจความเสี่ยงหรือความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต 2) ข้าพเจ้าสนับสนุนว่าการลงทุนในเงินดิจิทัลเป็นสิ่งที่ได้รับผลตอบแทนที่ง่าย ดีกว่าไปลงทุนชนิดอื่น 3) ข้าพเจ้ามีความสามารถในการคาดคะเนผลตอบแทนในการลงทุนในเงินดิจิทัล 4) ข้าพเจ้าติดตามความเคลื่อนไหวของแนวโน้มมูลค่าเงินดิจิทัลตลอดการลงทุน แสดงการตัดสินใจลงทุน และ 5) ข้าพเจ้าได้รับคำตอบจากการลงทุนในเงินดิจิทัลในอดีต จึงทำให้ข้าพเจ้า ยังสามารถส่งผลการตัดสินใจลงทุนได้ ดังเช่นที่ งานวิจัยของ Syarkani & Alghifari (2022) ได้สรุปว่า อคติความเชื่อมั่นเกินไป (Overconfidence Bias) ของนักลงทุนมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจในทิศทางเดียวกัน ความเชื่อมั่นที่สูงจะทำให้ให้นักลงทุนกล้าลงทุน เนื่องจากเชื่อในความสามารถตนเองในการจัดการเงินทุนและกล้ายอมรับความเสี่ยง เช่นเดียวกับการศึกษาของ Hsu (2021) และ McCannon et al (2016) โดยที่ปัจจัยด้านบุคคล เช่น เพศมีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่ออคติความเชื่อมั่นเกินไปและการลงทุน ขณะที่อายุและระดับการศึกษาไม่มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุน นอกจากนี้ อคติภาพลวงในการควบคุม (Illusion of Control Bias) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตัดสินใจของนักลงทุนด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Din et al (2020) รวมถึงงานวิจัยของ Mathuraswamy & Rajendran (2015) ได้สรุปว่า ลักษณะบุคลิกภาพทางกายภาพของนักลงทุน (Cerographical Thaila of Investment Tenders) มีผลกระทบต่อการลงทุนที่มีเหตุผล (Investment Rational) เช่น อายุ ประสบการณ์และฝึกอบรมมีผลกระทบต่ออคติความมั่นใจในตนเองเกินไป (Overconfidence Bias) (Dhar & Zhu, 2006)

และด้วยเหตุนี้ทำให้ได้ ผลวิจัยพบว่า มีแนวทางสำหรับการพัฒนาพฤติกรรมทางการเงินของกลุ่มนักลงทุนให้มีผลการตัดสินใจลงทุนประกอบด้วย 3 แนวทางประกอบด้วย 1) การพัฒนาอารมณ์ 2) การพัฒนาอคติภาพลวงตา และ 3) การพัฒนาอคติความเชื่อมั่นเกินไป

นอกจากนี้แล้ว จากผลวิจัยที่สรุปได้พบว่า การพัฒนาพฤติกรรมทางการเงินให้มีผลการตัดสินใจลงทุนอย่างน้อยสามด้าน โดยแต่ละด้านมีรายละเอียดที่ต่างกัน เช่นด้านอารมณ์นักลงทุนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทั้งนี้เพื่อให้การตัดสินใจทางการเงิน (Finance Decision) เป็นหัวข้อที่ได้รับความสนใจของนักวิชาการเนื่องจากเป็นหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยา (Psychology) และพฤติกรรมทางการเงิน (Finance Behavior) โดยเฉพาะในการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักลงทุนที่ต้องตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและขึ้นอยู่กับข้อมูลที่หลากหลาย ความรู้ (Knowledge) สัญชาตญาณ (Instinct) อารมณ์ (Emotion) อายุ (Age) ล้วนเป็นปัจจัยของอคติ (Bias) ที่มีต่อการตัดสินใจลงทุน

อย่างมีเหตุผล (Guo et al., 2022 และ Kumar & Goyal, 2015) นอกจากนี้ Prihatini et al (2022) ชี้ให้เห็นว่า ความแตกต่างของจุดความเชื่อมั่นของบุคคลขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของอายุ (Age Component) เพราะมีผลต่อการตัดสินใจเช่น ผู้สูงอายุสนใจการแก้ไขปัญหาได้ดีกว่าคนหนุ่มสาวและวัยกลางคน อย่างไรก็ตาม เจื่อนไขทางอารมณ์ที่จากคนหนุ่มสาวและวัยกลางคนใช้อารมณ์ในการตัดสินใจมากกว่าผู้สูงอายุ (Yeung et al., 2012) ทั้งนี้ Cauffman et al (2010) และ Van Leijenhorst et al (2010) ได้ชี้ให้เห็นว่า คนหนุ่มสาว (Young Adults) หลีกเลี่ยงการได้รับผลตอบแทนจากการพนันดีกว่าคนช่วงอารมณ์อื่น แต่คนหนุ่มสาวมีพฤติกรรมความเสี่ยงที่สัมพันธ์กับการต้องการรวดเร็ว ดังนั้น นักลงทุนหนุ่มสาว (Young Investor) มีรูปแบบพฤติกรรมที่แตกต่างกันในการตัดสินใจลงทุนและแนวโน้มการลงทุนทางด้านเทคโนโลยีหรือเงินดิจิทัล (Parmitasari et al., 2022)

ส่วนการพัฒนาความมื่อคติอันเกิดจากความเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไปหรือภาพลวงตาที่เกิดขึ้นของนักลงทุนนั้น ทั้งนี้เพราะความเชื่อมั่นเกินไป (Overconfidence) เป็นอคติ (Bias) เมื่อการตัดสินใจของบุคคลขึ้นอยู่กับความเชื่อของตนเองที่คิดว่าการตัดสินใจหรือทางเลือกถูกต้องเสมอ แต่ในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนหรือวิฤติเป็นความจริงที่ปรากฏ ทางเลือกดังกล่าวอาจไม่รัดกุม (Yoshinaga et al., 2008) นอกจากนี้แล้ว บทบาทของจิตวิทยาเชิงลบหรืออคติ (Psychological bias) มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจ (Decision-Making Process) อย่างไรก็ตามนักลงทุนส่วนใหญ่มักจะใช้การได้รับแน่นอนหรือการพนัน (Sure gain orate) ทฤษฎีความคาดหวัง (Prospect Theory) จึงเป็นทฤษฎีความน่าจะเป็นและซึ่งน้ำหนัก (Probability-Weighting Theory) ในทางการเงิน (Finance) การพนัน (Gambling) และการประกันความเสี่ยง (Insurance Risk)

ดังนั้นการพัฒนาหรือการปรับพฤติกรรมทางการเงินเริ่มต้นจากการปรับทัศนคติและความเชื่อที่มีต่อการลงทุนตามความเป็นจริงแล้วจึงค่อยพิจารณาตัดสินใจไปตามเหตุตามผลที่สอดคล้องกับธรรมชาติการลงทุนให้มากที่สุดเท่าที่จะพัฒนาได้

5) ข้อเสนอแนะสำหรับนำไปปรับใช้ประโยชน์

จากข้อค้นพบสำคัญของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับนักลงทุนมือใหม่ในการนำไปใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมทางการเงินให้ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุน ดังแนวทางต่อไปนี้

5.1) การพัฒนาอารมณ์ ประกอบด้วย

5.1.1) ฝึกควบคุมความรู้สึกกระวนกระวายเมื่อมูลค่าตลาดลดลง

5.1.2) ฝึกการรับรู้และควบคุมความสุขในการลงทุนเพิ่มขึ้นเมื่อมีกำไร

5.1.3) ศึกษาและพัฒนาการซื้อเงินดิจิทัลต่อระหว่างมูลค่าตลาดสูงขึ้น

5.1.4) ฝึกการรับรู้และการควบคุมความกลัวมีผลต่อการลงทุน

5.2) การพัฒนาอคติภาพลวงตา ประกอบด้วย

5.2.1) ศึกษาการลงทุนในเงินดิจิทัลโดยและศึกษาผลกระทบจากความเสี่ยงหรือความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

5.2.2) ศึกษาและปรับทัศนคติตนเองเกี่ยวกับการลงทุนในเงินดิจิทัลเป็นสิ่งที่ได้รับผลตอบแทนที่ง่าย ดีกว่าไปลงทุนชนิดอื่น

5.2.3) ฝึกอบรมความสามารถในการคาดคะเนผลตอบแทนในการลงทุนในเงินดิจิทัล

5.2.4) ติดตามความเคลื่อนไหวของแนวโน้มมูลค่าเงินดิจิทัลตลอดการลงทุน แสดงการตัดสินใจลงทุน

5.2.5) ศึกษาการได้รับค่าตอบแทนจากการลงทุนในเงินดิจิทัลในอดีต และทดลองลงทุน

5.3) การพัฒนาทัศนคติความเชื่อมั่นเกินไป ประกอบด้วย

5.3.1) ในการลงทุนซื้อเงินสกุลดิจิทัล ฝึกการตัดสินใจเพราะมีความรู้ดีกว่าผู้อื่น

5.3.2) ในการลงทุนซื้อเงินสกุลดิจิทัล ฝึกความสามารถในการวิเคราะห์แนวโน้มผลตอบแทนที่ดี

5.3.3) ในการลงทุนซื้อเงินสกุลดิจิทัล ศึกษาและรวบรวมมีข้อมูลที่สามารถวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง

5.3.4) ในการลงทุนซื้อเงินสกุลดิจิทัล สร้างความเชื่อมั่นในผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

5.3.5) ฝึกความสามารถในการวางแผนการลงทุนเงินดิจิทัลตามประสบการณ์และความคาดหวังของตนเอง

นอกจากนี้แล้วยังสามารถนำไปออกแบบและพัฒนางานวิจัยเชิงคุณภาพกับงานวิจัยแบบมีส่วนร่วม รวมไปถึงออกแบบการจัดเก็บข้อมูลที่รัดกุมมากขึ้น

6) องค์ความรู้ใหม่ที่ได้

พัฒนาพฤติกรรมทางการเงินให้มีผล
ต่อการตัดสินใจลงทุน 3 ด้าน
ด้านอารมณ์ ทัศนภาพลงตาและอคติ
ความเชื่อมั่นเกินไป

ภาพประกอบที่ 2 การพัฒนาพฤติกรรมทางการเงิน

จากภาพประกอบผลวิจัยพบว่า การพัฒนาพฤติกรรมทางการเงินสามด้านประกอบด้วยด้านอารมณ์ ทัศนภาพลงตาและอคติความเชื่อมั่นเกินไปช่วยให้นักลงทุนประสบความสำเร็จเกี่ยวกับการ

ตัดสินใจลงทุนมากขึ้น ทั้งนี้เพราะอย่างน้อยช่วยให้นักลงทุนรู้จักติดตามความเคลื่อนไหวของข้อมูล ก่อนการตัดสินใจอย่างระมัดระวัง

7) รายการอ้างอิง

กัญญสิริ จันทรเจริญ. (2554). บทที่ 5 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง,

https://www.ict.up.ac.th/surinthips/ResearchMethodology_2554....

ประสพชัย พสุนนท์. (2557). ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในการวิจัยเชิงปริมาณ, *วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 27(1), 144-163.

วีระศักดิ์ จินารัตน์. (2564). *ระเบียบวิธีวิจัยสมัยใหม่*, พิมพ์ครั้งที่ 1; อุบลราชธานี, ยงสวัสดิ์ อินเตอร์กรุปจำกัด.

วีระศักดิ์ จินารัตน์. (2564). *มาตรฐานงานวิจัยเชิงปริมาณและการพัฒนา*, พิมพ์ครั้งที่ 1; อุบลราชธานี, ยงสวัสดิ์ อินเตอร์กรุปจำกัด.

Cauffman, E., Elizabeth, P., Shulman, Laurence, S., Eric, C., Marie, T., Banich, S. G., & Jennifer., W. (2010). Age Differences in Affective Decision Making as Indexed by Performance on the Iowa Gambling Task. *Developmental Psychology*, (46), 193-207.

Dhar, R., & Zhu, N., (2006). Up close and personal: Investor sophistication and the disposition effect. *Manage*, 52, 726-740.

Din, S. M. U., Mehmood, S. K., Arfan Shahzad, I. A., Davidyants, A., & Abu-Rumman, A. (2020). The Impact of Behavioral Biases on Herding Behavior of Investors in Islamic Financial Products. *Frontiers in Psychology*, 11, 1-10.

Guo, Wei, Xin-Rong Chen, & Hu-Chen Liu. (2022X). Decision-Making under Uncertainty: How Easterners and Westerners Think Differently. *Behavioral Sciences*, 12, 92.

Hsu, Y. L., Chen, H. L., Huang, P. K., & Lin, W. Y. (2021). Does financial literacy mitigate gender differences in investment behavioral bias. *Finance Research Letters*, 41, 101789.

Helm & Sabrina, (2007). The Role of Corporate Reputation in Determining Investor Satisfaction and Loyalty. *Corporate Reputation Review*, 10, 22-37.

Juliusson, E. Ásgeir, Niklas Karlsson, & Tommy Gärling. (2005). Weighing the Past and the Future in Decision Making. *European Journal of Cognitive Psychology*, 17, 561-75.

Jahanzeb, A. (2012). Implication of behavioral finance in investment decision-making process. *Information Management and Business Review*, 4(10), 532-536.

- Keswani, S., Dhingra, V., & Wadhwa, B. (2019). Impact of Behavioral Factors in Making Investment Decisions and Performance: Study on Investors of National Stock Exchange. *International Journal of Economics and Finance*, 11(8), 80-90.
- Köther, Ulf, Tania M. Lincoln, & Steffen Moritz. (2018). *Emotion Perception and Overconfidence in Errors under Stress in Psychosis Psychiatry Research*, 270, 981-91.
- Mathuraswamy, P., & Rajendran, G., (2015). Investment rationality in equity market: an empirical study. *Int. J. Econ. Perspect.* 9, 49-59.
- McCannon, B. C., Asaad, C. T., & Wilson, M. (2016). Financial competence, overconfidence, and trusting investments: Results from an experiment. *Journal of Economics and Finance*, 40(3), 590-606.
- Pompian, M. M. (2012). Behavioral finance and investor types: managing behavior to make better investment decisions. *John Wiley & Sons*.
- Parmitasari, Rika Dwi Ayu, Alim Syariati, & Sumarlin. (2022). Chain Reaction of Behavioral Bias and Risky Investment Decision in Indonesian Nascent Investors. *Risks*, 10, 145.
- Prihatini, Dewi, Danang Sudarso, Widya Prakoso, & Joyo Widakdo. (2022). Demographic Factors, Personality Traits, and the Performance of Cryptocurrency Traders. *Jurnal Minds: Manajemen Ide dan Inspirasi*, 9, 53-64.
- Syarkani, Y., & Alghifari, E.S. (2022). The influence of cognitive biases on investor decision-making: the moderating role of demographic factors. *Jurnal Siasat Bisnis*, 26(2), 183-196.
- Sabir, S. A., Mohammad, H., & Shahar, H. K. (2019). The role of overconfidence and past investment experience in herding behaviour with a moderating effect of financial literacy: evidence from Pakistan stock exchange. *Asian Economic and Financial Review*, 9(4), 480-490.
- Singh, s (2012). (2012). Investor Irrationality and Self-Defeating Behavior Insights from Behavioral Finance. *The Journal Of Global Business Management*, 8 (1).

Van Leijenhorst, Linda, Bregtje Gunther Moor, Zdeňka A. Op de Macks, Serge A. R. B.

Rombouts, P. Michiel Westenberg, & Eveline A. Crone. (2010). Adolescent Risky Decision-Making: Neurocognitive Development of Reward and Control Regions. *NeuroImage*, 51(3), 45-55.

Yoshinaga, C. E., Oliveira, R. F. de, Silveira, A. D. M. da, & Barros, L. A. B. D. C. (2008). Finanças comportamentais: *Uma introdução*. *REGE: Revista de Gestão*, 15(3), 25-35.

Zahera, Syed Aliya, & Rohit Bansal. (2018). Do Investors Exhibit Behavioral Biases in Investment Decision Making? A Systematic Review. *Qualitative Research in Financial Markets*, 10, 210-51.

